Zestaw narzędzi dla dyrekcji

Materiały do wykorzystania podczas Tygodnia SOCI@LL

http://wholeschoolsociallabs.eu

1. Wstęp do materiałów do wykorzystania podczas Tygodnia SOCI@LL

Zapoznaj się z materiałami do wykorzystania podczas Tygodnia SOCI@LL, gdzie znajdziesz konkretne zalecenia dotyczące aktywności do wykorzystania podczas Tygodnia SOCI@LL. Pamiętaj, że struktura programu opiera się na 4 filarach włączania opisanych w Przewodniku. Program jest elastyczny, ale stabilny i odzwierciedla zaangażowanie szkoły w rozwój bardziej włączającej i demokratycznej szkoły. Niniejsza sekcja naszego zestawu narzędzi została opracowana, aby pomóc Ci stworzyć program „Tygodnia SOCI@LL" w Twojej szkole oraz w nim uczestniczyć.

Rycina 1 – Cztery filary otwartej i włączającej szkoły.

.

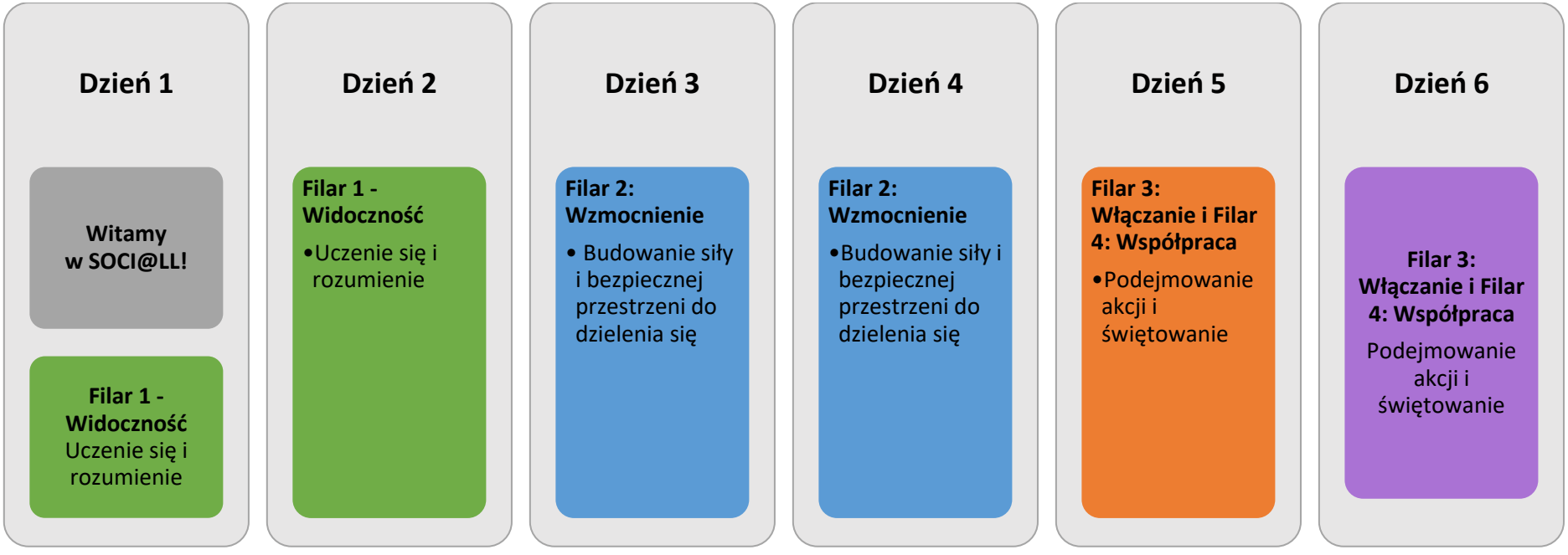

Rycina 2 – Propozycja planu makro tygodnia SOCI@LL.

FILAR 1. WIDOCZNOŚĆ

Nauka i zrozumienie

Działania w tym filarze mają na celu zbudowanie wizji ludzkości jako całości, aby odkryć i uwzględnić różnorodność społeczności szkolnej. Jest to głównie czas na **naukę, zwiększenie świadomości oraz tworzenie szans na zrozumienie różnorodności oraz jej promowanie**.

KIEDY?

Sugerujemy wdrożenie tych działań w **Dniu 1 i Dniu 2** po krótkim przedstawieniu założeń Tygodnia SOCI@LL.

WSKAZÓWKI, JAK OSIĄGNĄĆ SUKCES

- Pamiętaj o ćwiczeniach zapoznawczych na początku, które pomogą Ci stworzyć miłą atmosferę, co z kolei ułatwi rozmowę na temat ważnych i drażliwych problemów.

Pomysły na ćwiczenia zapoznawcze: link

- Ustal zasady dotyczące bezpiecznych granic podczas dyskusji dotyczących różnorodności i tożsamości.

Grupowa rzeka (część 1 Zestawu narzędzi)

1.1 WARSZTATY I LEKCJE NA POCZĄTEK

- **Różnorodność i perspektywy: podejście doceniające**

Celem tej aktywności jest uświadomienie ludziom, dlaczego perspektywa oraz różnorodność mają znaczenie oraz stworzenie punktu odniesienia dla przyszłych dyskusji: spojrzenia z perspektywy oraz nurtu zwanego „podejściem doceniającym", które ma na celu zrozumienie, a nie ocenianie.

Działanie 1.13 „**Docenianie różnic**" (Podręcznik *AKTYWNI OBYWATELE: połączeni globalnie, zaangażowani lokalnie)*: link

Uwaga: w trakcie tego ćwiczenia wykorzystuje się starożytną przypowieść „O słoniu i ślepcach". Może ona zostać uznana jako niewłaściwa w kontekście osób z wadami wzroku. Jeśli chcesz tego uniknąć, skorzystaj z innej wersji przypowieści, mówiącej o osobach, które weszły do ciemnej jaskini i dlatego nie były w stanie zobaczyć słonia.

Zaakceptuj inne działania: link (s. 53) pomoże Ci wprowadzić temat etnocentryzmu oraz względności kulturowej.

- **Prawa człowieka na początek**

Zachęcamy do wprowadzenia ćwiczeń związanych z prawami człowieka w szerszym kontekście równości i różnorodności, ale również dyskryminacji.

3-4 ćwiczenia do wyboru z publikacji Komisji ds. Praw Człowieka Irlandii Północnej: Inspirujące praktyki: zasoby, narzędzia i ćwiczenia na rzecz edukacji w dziedzinie praw człowieka (sekcja 3, ss. 48-103): link

Które ćwiczenia mogą się przydać?

- **Działanie 2: Pola praw człowieka** pomogą Ci rozruszać uczestników oraz wprowadzić podstawowe pojęcia
- **Działanie 3: Co wiesz o prawach człowieka?** pomogą w prowadzeniu dyskusji, ale mogą skutkować polaryzacją, która sprawi, że ludzie będą niechętnie zmieniać swoje zdanie. Jeśli chcesz odrobinę zmienić to ćwiczenie, możesz skupić się na 2-3 zdaniach i poprosić uczestników o argumenty „za" i „przeciw". Mogą oni wtedy zmieniać strony za każdym razem, gdy zgadzają się z podanym argumentem (nawet jeśli nie zgadzają się ze zdaniem wyjściowym).
- **Działanie 8: Prawa człowieka w wiadomościach** pomogą ci przenieść abstrakcyjny koncept praw człowieka do aktualności!
- **Działanie 17: Dlaczego prawa człowieka przypominają ziemniaki?** To zabawny sposób, aby uczestnicy zastanowili się nad znaczeniem jednakowej ochrony.

- **Odkrywanie tożsamości**

Prawa człowieka mogą być punktem wyjścia, jednak ważne jest, aby omówić kwestie konkretnych tożsamości oraz nierówności i stereotypów, jakim muszą stawiać czoła. Badania w projekcie Soci@ll określiły te tematy jako niezwykle ważne w naszych krajach: równość i różnorodność, stereotypy związane z płcią, orientacja seksualna i tożsamości LGBTQ+, nierówności społeczno-ekonomiczne. Ćwiczenia w ramce pomogą Ci zmierzyć się z tymi tematami.

- Równość i różnorodność: link (ss. 50-56)
- Stereotypy związane z płcią: link (ss. 45-49)
- Orientacja seksualna: link
- Nierówności społeczno-ekonomiczne: link (ss. 26-30)

1.2 WIDEO

Nagrania wideo to świetny sposób na zapoznanie się z pewnymi problemami ważnymi w naszej społeczności. Pomagają uczniom współczuć, jednocześnie zachowując bufor bezpieczeństwa: nawet gdy uczeń identyfikuje się z bohaterem historii, może wciąż wypowiedzieć się na ten temat w sposób niebezpośredni – mówiąc o bohaterze, a nie o własnych uczuciach. Wspomaga to krytyczne myślenie oraz daje do myślenia. Po obejrzeniu wideo powinna zostać przeprowadzona dyskusja.

- **Migracja:** Human flow, Nuovomondo
- **Dyskryminacja płciowa/wzmocnienie pozycji kobiet:** Za wszelką cenę (Persepolis), Służące, Sufrażystka
- **Orientacja seksualna:** Obywatel Milk, Dziewczyna z portretu, Tajemnice Brokeback Mountain
- **Dyskryminacja rasowa:** Invictus – Niepokonany, Green Book, Zielona mila, Ukryte działania, Skazani na Shawshank, Loving, Selma
- **Niepełnosprawność:** Nietykalni, Cudowny chłopak

1.3 LUDZKIE HISTORIE I OPOWIEŚCI WIDEO

Osoby, których życie nawiązuje do tematu seminarium zostaną zaproszone, aby podzielić się swoim punktem widzenia oraz doświadczeniami. Takie spotkanie może przybrać formę plenarnej sesji pytań i odpowiedzi. Jeśli to nie jest możliwe, można również wykorzystać historie w formie wideo lub krótkie teksty. Chodzi o to, aby temat stał się osobisty.

1.4 ŻYWA BIBLIOTEKA

Jedną z ciekawszych form opowiadania historii jest Żywa biblioteka znana również pod pojęciem Ludzkiej biblioteki. Jest to możliwość poznania osób z różnych sfer, które są gotowe opowiedzieć o swoich doświadczeniach.

Jeśli chcesz zorganizować własną Żywą bibliotekę (Ludzką bibliotekę), znajdź własne książki i przeszkol je z pomocą tego przewodnika: *Nie oceniaj książki po okładce! Przewodnik organizatora żywej biblioteki.* link

Możesz również nawiązać kontakt z organizacją zajmującą się wydarzeniami tego typu oraz zaprosić ich do siebie!

1.5 METODA KAWIARNIANEJ ATMOSFERY Z EKSPERTAMI

Zaproś ekspertów lub przedstawicieli różnych grup na sesję przeprowadzaną metodą kawiarnianej atmosfery, którzy podzielą się swoimi doświadczeniami oraz wiedzą. Spotkanie może się skupić na różnych kwestiach, w zależności od Twoich celów: może to być głębsze zrozumienie historii tych społeczności lub omówienie możliwości form wspierania tych grup/wolontariatu lub krótkie otwarte warsztaty w formule kawiarnianej atmosfery. Największą zaletą tej metody jest promowanie różnych perspektyw oraz rozmowy. Ważne jest, aby uczestnikami byli uczniowie, nauczyciele, rodzice i przedstawiciele lokalnych społeczności.

Jeśli nie do końca wiesz, jak przeprowadzić sesję metodą kawiarnianej atmosfery, możesz skorzystać z poniższego przewodnika: link

1.6 ŁOWCY SKARBU RÓŻNORODNOŚCI

To dynamiczne ćwiczenie pomoże młodym ludziom zrozumieć zagadnienia społeczno-kulturowe. Ćwiczenie można zorganizować w szkole, ale również możesz wykorzystać różnorodność dostępną w twojej społeczności, aby było bardziej interaktywne i zabawne. Możesz uwzględnić w nim miejsca, które są lub kiedyś były ważne, w kontekście różnorodności w mieście i poprosić różne instytucje o wykorzystanie ich siedzib jako miejsc, w których uczniowie będą wykonywać zadania.

Aby zorganizować poszukiwanie skarbu, wykorzystaj ten przewodnik: link

Wskazówki, jak osiągnąć sukces:

- pamiętaj, że zadania odwoływały się do wiedzy i doświadczenia uczniów! Na przykład jeśli masz ucznia, który jest imigrantem i posługuje się innym językiem, ułóż zadanie, które polega na rozszyfrowaniu notatki w języku obcym i skomponuj zespoły w taki sposób, aby cała grupa mogła skorzystać z różnorodności.

1.7 NAUKA POPRZEZ GRY

Uczniowie często wykorzystują technologię w grach i zabawach. Podczas Tygodnia SOCI@LL zalecamy wykorzystanie tych technologii w edukacji rozrywkowej i analizie ważnych problemów.

Podręcznik projektu Convey: link

Gra Convey: link

Poruszające historie: link

Zestaw narzędzi dla pedagogów: link

- **CONVEY** – **nie gra** to gra wideo stworzona dla uczniów i ułatwiająca prowadzenie dyskusji na poważne tematy związane z przemocą na tle płciowym oraz zwiększanie świadomości tego problemu. W trakcie gry poznacie historie ofiar i rozwiążecie ich sprawy, jednocześnie poszerzając wiedzę o przemocy na tle płciowym oraz konsekwencjach, które ponieśli złoczyńcy oraz ich ofiary. Z uwagi na powagę tego tematu zalecamy przeprowadzenie lekcji lub sesji pytań i odpowiedzi po tej grze.
- Poruszające historie: zestaw narzędzi online prowokuje uczniów do krytycznego myślenia w temacie różnorodności i dyskryminacji oraz do zastanowienia się nad własnym stanowiskiem i wyborami w tej kwestii. Narzędzie składa się z gotowych do wykorzystania ścieżek nauczania z wielowarstwowymi informacjami, zadaniami i historiami. Możesz je wykorzystać podczas lekcji. W krótkich nagraniach młodzi ludzie dzielą się nie tylko pozytywnymi doświadczeniami, lecz również tymi związanymi z wykluczeniem, dyskryminacją oraz przestępstwami z nienawiści. Opowieści te stanowią punkt wyjścia dla uczciwej analizy.

Inne inspiracje związane z tym filarem działań:

- Studenci przeprowadzają wywiady z różnorodnymi grupami osób i przekształcają je w projekt plastyczny/etnograficzny/społeczny
- Odwiedzanie miejsc i instytucji ważnych dla grup mniejszościowych (religijnych, kulturalnych itd.) – wizyty studyjne, warsztaty itd.

FILAR 2. WZMOCNIENIE

Budowanie siły i bezpiecznych przestrzeni do komunikacji

Poniższe ćwiczenia umożliwią ci stworzenie sprawnie działającego zespołu, w którym ludzie czują się bezpiecznie i tworzą atmosferę włączania w klasie. Budują poczucie własnej wartości i samoświadomość, a także zwiększają szansę na uczestnictwo oraz podejmowanie decyzji w szkole. Powinny być tworzone przez uczniów i z myślą o nich przy zaangażowaniu innych kluczowych osób/instytucji, tak aby powstawały szkoły włączające. Uczniowie będą zaangażowani w podejmowanie decyzji dotyczących kwestii związanych bezpośrednio z ich rozwojem osobistym i akademickim w szkole i wokół niej.

Działania w tym filarze koncentrują się na przeciwdziałaniu cyberprzemocy oraz psychologii pozytywnej. Pozytywne środowisko szkolne jest niezbędne podczas rozmów na temat rozwoju osobistego i akademickiego młodzieży. Niniejsza ramka ma na celu stworzenie szkoły, w której wspieranie i otwartość łączą się z tematami zdrowia i dobrego samopoczucia.

KIEDY?

Sugerujemy wdrożenie **tych działań w Dniu 3 i 4.**

2.1 BUDOWANIE POCZUCIA WŁASNEJ WARTOŚCI

Jeśli uczniowie mają być aktywnymi uczestnikami, będą potrzebowali poczucia własnej wartości oraz skuteczności. Niniejsze działania pozwalają ćwiczyć umiejętności społeczne związane z postrzeganiem samego siebie wśród uczniów. Wybierz kilka z nich. Możesz to zrobić w trakcie Tygodnia SOCI@LL lub zrobić z tego dłuższy projekt w szkole.

„Przewodnik metodyczny w zakresie ćwiczenia umiejętności społecznych“ ss.5-18, opracowany przez Stowarzyszenie edukacyjne „Mind the Gap“ i finansowane przez program Uczenie się przez całe życie – Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury (Załącznik 1.1_Ćwiczenia wzmacniające pozycje, ss. 5-18)

2.2 ĆWICZENIA UKIERUNKOWANE NA BUDOWANIE ZESPOŁU

Są kluczowe, jeśli chcemy stworzyć dobrze funkcjonującą grupę! W niniejszym filarze skupimy się na budowaniu zespołu na poziomie klasy.

- Pomysły na ćwiczenia zapoznawcze: link
- Poprawa jakości pracy zespołowej oraz współpracy: **Wypadek na księżycu** link
- Ćwiczenia ukierunkowane na komunikację oraz budowanie zespołu: link (ss. 33-44)

2.3 UCZNIOWIE ZAANGAŻOWANI W PODEJMOWANIE DECYZJI

W poniższym zestawie ćwiczeń uczniowie będą mogli rozwinąć swoje umiejętności podejmowania decyzji, gdyż będą zaangażowani we współidentyfikację wyzwań stojących przed szkołą oraz współtworzenie rozwiązań.

- Uczniowie dzielą się swoimi opiniami na temat szkoły na różne sposoby (ankiety, anonimowe opinie)
- Budżet partycypacyjny w szkole (uczniowie demokratycznie decydują, jak wydać część budżetu szkolnego)
- Poprawa wyborów szkolnych
- Uczniowie zarządzają szkołą przez jeden dzień

5 sposobów na wzmocnienie pozycji uczniów: pozwól im decydować o własnej edukacji: link

2.4 UCZNIOWIE PRZECIW CYBERPRZEMOCY

Sugerujemy wykorzystanie ćwiczeń stworzonych w ramach australijskiego projektu *No Way Bullying.* Ćwiczenia zaprojektowano tak, aby były przeprowadzane przez starszych uczniów pod nadzorem nauczyciela. Jeśli potrzebujesz więcej informacji, zapoznaj się z poniższym dokumentem: link.

- Nasz wyjątkowy film animowany pomoże ci porozmawiać z uczniami o tym, jak nie być znieczulonym, tylko wyczulonym. W zestawie znajduje się również materiały wspomagające prowadzenie dyskusji wraz z pytaniami naprowadzającymi oraz ćwiczeniami.

  Animacja: link

  Materiały stymulujące dyskusję do animacji: link

- **W wizjach znęcania** starsi uczniowie zastanawiają się, czego nauczyli się, dzięki swoim szkolnym doświadczeniom lub przeprowadzają ankietę wśród innych uczniów dotyczącą tworzenia bezpiecznej i pomocnej społeczności szkolnej. Uczniowie następnie przygotowują prezentację lub podsumowanie wniosków, a następnie mogą je przedstawić członkom społeczności szkolnej. Mogą również przeprowadzić ankietę w szkole, aby dowiedzieć się, co uczniowie sądzą o nękaniu.

  Materiały dla nauczycieli: link

Wspaniałym sposobem na zwiększenie świadomości problemów zdrowotnych związanych z włączaniem jest **Teatr edukacji rówieśniczej**: przedstawienie teatralne przygotowane przez różne grupy docelowe (uczniów, rodziców, pracowników szkoły, członków lokalnych społeczności) ma na celu zwrócenie uwagi na problem zdrowia oraz sprowokowanie widzów do zastanowienia się nad tą kwestią.

Jeśli uczniowie i nauczyciele w twojej szkole lubią teatr, możesz to wykorzystać!

Sugerowane materiały:

Przewodnik „Techniki teatralne w edukacji rówieśniczej”: link

Jednakże te ćwiczenia stanowią zaledwie zalążek szerszego, bardziej systemowego podejścia do problemu zdrowia oraz prewencji nękania. Co może zrobić Twoja szkoła? Pomyśl o poniższych propozycjach (możesz zaangażować ekspertów, rodziców i innych lokalnych sprzymierzeńców, którzy mają umiejętności i spełniają wymogi formalne zależne od przepisów danego kraju):

- **Terapia psychologiczna**
  Dla uczniów wymagających krótkoterminowego wsparcia psychologa, nie psychoterapii, aby poradzić sobie z problemami, które nie są związane z nauką, czyli takimi jak: aklimatyzacja, niepewność lub niezadowolenie z podejmowanych decyzji, problemy w relacjach z rówieśnikami oraz nauczycielami, brak pewności siebie, niska samoocena itd.;

- **Rady dotyczące metod nauczania**
  Rady dotyczące metod nauczania dla uczniów z problemami z uczeniem się, czyli zarządzania czasem, organizacji nauki, adaptacji metod uczenia się do nowych przedmiotów, nieskutecznej komunikacji w środowisku egzaminacyjnym.

  Chcemy pomóc uczniowi stworzyć własne elastyczne metody nauczania, które można dopasować dostosować do różnych kontekstów oraz zwiększyć świadomość indywidualnych zasobów oraz znajomość różnych technik i strategii.

- **Edukacja seksualna (w zależności od przepisów obowiązujących w danym kraju)**

  Edukacja seksualna to informacje na temat rozwoju ciała, seksu, seksualności oraz związków oraz rozwój umiejętności komunikacyjnych oraz podejmowania świadomych decyzji związanych z seksem oraz zdrowiem seksualnym. Edukacja seksualna powinna pojawić się w różnych klasach, a przedstawiane informacje powinny być dostosowane do rozwoju ucznia oraz jego kultury. W programie należy zawrzeć informacje na temat okresu dojrzewania, reprodukcji, abstynencji, antykoncepcji i prezerwatyw, związków, przeciwdziałania przemocy seksualnej, wyglądu ciała, tożsamości płciowej oraz orientacji seksualnej.

FILAR 3. WŁĄCZANIE

FILAR 4. WSPÓŁPRACA

Działanie i świętowanie

Chociaż te dwa filary nie są ze sobą bezpośrednio związane, połączyliśmy je w programie Tydzień SOCI@LL z prostego powodu: działania w tych filarach dobrze się uzupełniają! Podejmowanie działań w duchu włączania to świetny sposób, aby szkoła zastosowała dotychczasową wiedzę w praktyce oraz wdrożyła własne rozwiązania zmieniające system szkolny. Jednocześnie te same działania mogą być również okazją do zaangażowania wszystkich zaangażowanych osób (współtworzących, uczestników, widzów) oraz budowania silniejszych fundamentów do współpracy. Aby to osiągnąć, sugerujemy zabawne ćwiczenia na pograniczu edukacji i rozrywki, które pozwolą zaangażować się wszystkim członkom społeczności we wspólne ćwiczenia oraz świętowanie różnorodności. Wszystkie ćwiczenia można połączyć w jednodniowy festiwal!

KIEDY?

Sugerujemy wdrożenie **tych działań w Dniu 5 i 6.**

3.1 INTERWENCJE UCZNIÓW

Ten zestaw ćwiczeń ma na celu wprowadzenie pozytywnych zmian w szkole oraz wzmocnienie poczucia kontroli. Po 2-3 dniach zapoznawania się z tematami różnorodności oraz równości ważne jest, aby stworzyć przestrzeń do działania, która będzie przykładem dla szkoły i władz lokalnych. Działania te nie muszą być systemowe – nawet lepiej, jeśli będą widziane jako „partyzanckie" działania na rzecz włączania. Uczeń może je przygotować w krótkim czasie, aby skupić uwagę na problemie, który, jego zdaniem, zakłóca proces włączania w społeczności szkolnej.

- Przygotowanie znaków w różnych językach i pokazanie ich w ważnych miejscach w szkole zwróci uwagę na różnorodność społeczności.
- Tworzenie kolaży reprezentujących mniejszości w klasach i na korytarzach: kobiety, różne modele rodziny, osoby różnych ras itd.
- Napisanie petycji lub rozpoczęcie protestu mające na celu zmianę pewnych praktyk szkolnych, które mogą zostać uznane za dyskryminację (np. zmiana wymagań dotyczących stroju czy menu w stołówce).

Działania te mogą zostać przeprowadzone przez uczniów, ale również mogą przygotować te interwencje jako główną część szkolnego festiwalu oraz opowiedzieć o wynikach ich działań całej społeczności.

3.2 WSPÓLNE UCZENIE SIĘ

Tydzień SOCI@LL to świetna okazja do skorzystania z wiedzy i umiejętności innych osób oraz wykorzystanie wiedzy uczniów w praktyce.

- Uczniowie przeprowadzają szkolenie dla rodziców i innych dorosłych na temat różnorodności, włączania oraz tematów, które ich fascynują (celem jest wzmocnienie pozycji).
- Zaproś rodziców na warsztaty i prezentacje.
- Połącz dwa z powyższych ćwiczeń (zarówno rodzice jak i uczniowie prowadzą warsztaty dla siebie nawzajem).
- Quiz online. Możesz wykorzystać Kahoot (link), to bezpłatna gra edukacyjna, za pomocą której z łatwością stworzysz quiz. Może on być związany z tematem (np. quiz o prawach człowieka lub twojej społeczności).

3.3 SPORT

Sport to świetny sposób na pokazanie różnorodności (wielokulturowe wydarzenia sportowe), promocję pozytywnej kultury szkolnej oraz okazja do zbliżenia się różnych członków społeczności. Można w nim również uwzględnić element edukacyjny dotyczący aktywności fizycznej poza szkołą.

Jeśli chcesz zorganizować wspaniałe wydarzenie sportowe, skorzystaj z poniższych materiałów: link

Wskazówki, jak osiągnąć sukces:

- Wybierz różnorodny zestaw ćwiczeń, który zainteresuje różne grupy wiekowe na różnym poziomie zaawansowania. Możesz przeprowadzić krótką ankietę lub podpytać ludzi podczas nieformalnego spotkania.
- Zaproś do uczestnictwa lokalne przedsiębiorstwa. Na przykład siłownię lub trenera personalnego, który w ramach wolontariatu poprowadzi treningi fitness. Możesz również zwrócić się do rodziców i uczniów, którzy mogą podzielić się swoimi umiejętnościami.
- Skoncentruj się na sportach, które skupiają się na zabawie w przeciwieństwie do współzawodnictwa oraz sportach zespołowych. Nie skupiaj się na wygranej i przegranej.
- Spraw, aby uczestnictwo było czymś prostym, nie wybieraj sportów wymagających dużych umiejętności lub sprzętu. Możesz zastanowić się nad: biegiem przez przeszkody, rzutami do celu, rzucaniem balonami z wodą, biegami w workach oraz sztafetą, skakanką, jogą, tańcem itd. Możesz również połączyć sport z czynnościami wymagającymi innych umiejętności (np. aby przejść do kolejnej rundy, zespół musi rozwiązać łamigłówkę itd.), aby dać szansę na udział także osobom mniej wysportowanym.
- Skomponuj drużyny w taki sposób, aby składały się z uczniów, rodziców i pracowników – naszym zdaniem to lepszy pomysł niż „uczniowie kontra nauczyciele“!
- Stwórz listę uczestniczących nauczycieli i uczniów oraz listę potrzebnego sprzętu kilka tygodni przed wydarzeniem.
- Zabawne biegi, spacery i wyścigi są również świetnym sposobem na wspólne wyjście uczniów, podczas którego uczą się o współzawodnictwie, pracy zespołowej i współpracy, aby osiągnąć cel. Jeśli zaplanujemy przejście 5 km we współpracy z lokalnymi władzami, osoby na każdym poziomie będą mogły uczestniczyć w wydarzeniu (nauczyciele, uczniowie, rodzice inni mieszkańcy).

3.4 DZIAŁANIA WSPÓLNE

Aby stworzyć pozytywną atmosferę w szkole (podobnie jak w przypadku sportu), sugerujemy wykorzystanie działań, które zaangażują wiele osób – uczniów, pracowników, rodziców, lokalnych ekspertów. Kluczem do tej części programu jest wybór uniwersalnych ćwiczeń, które nie wymagają konkretnych umiejętności, które jednocześnie integrują i **zapewniają możliwość uczestnictwa.** Oznacza to uwzględnienie niepełnosprawnych, osób, które nie posługują się konkretnym językiem, ekstrawertyków, introwertyków itd. Wszyscy mamy różne potrzeby, więc ćwiczenia powinny być na tyle **elastyczne**, aby każdy mógł w nich uczestniczyć.

- **Wspólne gotowanie, dzielenie się jedzeniem** – to świetny sposób na poznanie innych osób w nieformalnym kontekście. Jeśli masz odpowiednie zaplecze, możesz zaprosić innych do wspólnego gotowania, a jeśli nie, to poproś o przyniesienie gotowego dania.

Możesz uatrakcyjnić ćwiczenie, prosząc ludzi o:

- przyniesienie dania, którego nauczyli się od ukochanej osoby (danie rodzinne)
- przyniesienie danie, którego brakuje im na stołówce
- przyniesienie dania, które coś o nich mówi itd.

Inne sposoby na integracje związaną z jedzeniem:

- stwórz książkę kucharską z przepisami uczestników!
- poproś innych o wpisanie rzeczy, którą lubią (składnik, rodzaj jedzenia, smak) oraz jednej rzeczy, której nie mogą jeść (wymagania związane z religią, alergie itd.). Przeczytaj notatki i poproś ludzi o wymyślenie przepisów, które można by było zjeść na szkolnej stołówce.

- Integracyjna foto budka ze znakami, które pokazują sprzymierzenie oraz zaangażowanie w kwestie różnorodności i równości – to bardziej indywidualne ćwiczenie, jednak sprawia, że czują się uczestnikami wspólnej akcji.

- Przygotuj z wyprzedzeniem rekwizyty, symbole i plakietki z różnymi stwierdzeniami przedstawiającymi szkołę włączającą.
- Przygotuj znaki wielokrotnego użytku, na których można dopisać zakończenie zdania, np.: „Jestem wyjątkowy/-a, bo...“, „Szkoła byłaby lepsza dla wszystkich, gdyby...“, „Chcę, by ludzie wiedzieli, że jestem...“, „Wspieram...“, „Kocham moją społeczność, bo...“ itd.
- Nie musisz mieć aparatu typu Polaroid. Wystarczą zdjęcia cyfrowe, które potem pokażesz innym.

- Mural społeczności reprezentujący różnorodność oraz zaangażowanie w kwestie związane z włączaniem w szkole – genialny pomysł na zajęcie stanowiska w temacie włączania, które będzie widoczne i długotrwałe. Można go zrobić na szkolnej ścianie. Jeśli uważasz, że nie da się tego zrobić na stałe, możesz wykorzystać duże płótno i powiesić je na szkolnym ogrodzeniu.

- Jeśli chcesz mieć prawdziwie artystyczny mural, zaproś do współpracy lokalnych artystów, którzy pomogą go zaprojektować i wykonać. Wykonanie dobrego muralu nie jest takie proste, jakby się to wydawało.
- Zdecyduj, którą część muralu mogą wykonać uczestnicy – powinny być to proste elementy (np. wypełnianie konturów farbą).
- Przygotuj formy do wycięcia. Oto przykład muralu, który możesz zrobić bez pomocy artystów: link
- Bez pomocy artystów można również zrobić mural z odcisków dłoni: link

3.5 ĆWICZENIA EKSPRESYJNE

Poniższe ćwiczenia dają ludziom możliwość wyrażania opinii w bardziej intuicyjny sposób, który w połączeniu z zabawą stanowi świetne ćwiczenie integracyjne.

- **Uczniowie tworzą własne filmy krótkometrażowe, wideo**

Takie zadania zwykle wymagają więcej czasu i uczniowie będą musieli przygotować swoje filmy z wyprzedzeniem. Jednakże, jeśli nie chcesz tworzyć wokół filmu atmosfery współzawodnictwa, zamiast konkursu, możesz wpleść tworzenie filmów w tydzień SOCI@LL : Daj uczestnikom jeden dzień na przygotowanie odpowiedzi na jedno z pytań w formie wideo: Jak wygląda Twój typowy dzień? Opisz przedmiot, który dużo dla ciebie znaczy, nawet jeśli nie jest cenny. Wybierz jedną melodię, która coś dla Ciebie znaczy i opowiedz, dlaczego. Filmy możesz zaprezentować podczas głównego wydarzenia.

Narzędzie, które możesz wykorzystać do nagrania to FlipGrid: link

Świetny projekt, z którego możesz czerpać inspiracje to krótkometrażowy film pt. „Pięć“, który pokazuje dzieci pięciu różnych religii w drodze na nabożeństwo: link

- **Uczniowie tworzą zdjęcia, komiksy, rozprawki**

Ćwiczenie to jest podobne do poprzedniego, jednak wykorzystuje inne media.

- Wspaniałym projektem fotograficznym zwiększającym świadomość dotyczącą różnorodności na co dzień jest galeria zdjęć dzieci i ich codziennych posiłków: link
- Może zainspirujesz się poniższym fotoartykułem na temat przedmiotów, które ludzie zabierali ze sobą podczas przeprowadzki: link

- **Żyjące obrazy**

Odtwarzanie prawdziwych obrazów przez członków społeczności szkolnej. Może być to zabawne i integrujące ćwiczenie, które będzie jeszcze ciekawsze, jeśli wybierzesz artystę, który zwykle nie jest zbyt często widywany w galeriach lub programach nauczania: kobiety, ludzie różnych ras, wspierający prawa mniejszości itd.

- **Festiwal młodzieży**

Festiwal skupiający się na osiągnięciach młodych ludzi, zachęcający do uczestnictwa możliwie jak największą liczbę młodych osób. Inspiracją może być 'LYFE Festival' (Linwood Youth Festival): więcej informacji na temat organizacji wydarzania oraz inspiracji można znaleźć w linkuhttps://www.lyfe.co.nz/

3.6 POSZERZANIE SIECI KONTAKTÓW, ABY TWORZYĆ ROZWIĄZANIA HOLISTYCZNE

Tydzień SOCI@LL to idealna możliwość do poszerzania sieci kontaktów w społeczności, która z czasem może stać się bardziej ustrukturyzowaną formą współpracy na rzecz włączania. Sugerujemy zaproszenie do udziału w wydarzeniu członków społeczności (zarówno osoby indywidualne jak i instytucje)

- **Grywalizujące targi społecznościowe**

Zaproś do współpracy lokalne organizacje pozarządowe, instytucje, ekspertów, aktywne grupy nieformalne, które zaprezentują swoją działalność i wiedzę w formie targów projektowych. Wprowadź element grywalizacji, prosząc uczestników o wykonanie zadania na każdym stanowisku projektowym. Zespół, który zbierze wszystkie pieczątki, otrzyma małą nagrodę.

- **Warsztaty przyszłości**

Działanie ma na celu przybliżenie problemów przyszłości, stworzenie ich wizji oraz dyskusję na temat sposobów realizacji tej wizji.

Jeśli szukasz przewodnika na temat przygotowania warsztatów przyszłości, znajdziesz go tutaj: link (ss. 57-68)

NAUKA/TECHNIKA	SZKOŁY	WŁADZE LOKALNE
Portugalia		
INOVA + INTERNATIONAL	AEAS	matosinhos
(Koordynator projektu)		
Polska		
CEO CENTER FOR CITIZENSHIP EDUCATION	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Małego Powstańca w Ząbkach	
	(Partner stowarzyszony)	
Cypr		
CARDET	The Grammar School Nicosia	ΔΗΜΟΣ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ 1985
Włochy		
cesie the world is only one creature	I.I.S.S. Alessandro Volta Palermo	SPQR
		(Partner stowarzyszony)
OXFAM Italia	LICEI GIOVANNI DA SAN GIOVANNI Linguistico · Scienze Umane · Economico-Sociale	Unione dei Comuni Montani del Casentino
		(Partner stowarzyszony)

SOCI@LL

whole school social labs

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SOCI@LL zatwierdzono w ramach naboru EACEA/07/2017 - Akcja 3: Wsparcie w reformowaniu polityk (Integracja społeczna poprzez edukację, szkolenia i młodzież). Projekt (592254-EPP-1-2017-1-PT-EPPKA3-IPI-SOC-IN) został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko autora i Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w niej zawartość merytoryczną.